

Asia: LVM/2038/01/2017

Luonnos digitaalisen infrastruktuurin strategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot strategialuonnoksesta

Digitaalisen infrastruktuurin strategialuonnoksen toimenpide-ehdotuksissa viitataan useissa yhteyksissä sähköverkkoyhtiöiden ja kuitutoimijoiden välisiin yhteisrakentamishankkeisiin. Elenia Oy:llä on kokemusta yhteisrakentamishankkeista, joten lausumme luonnoksen toimenpide-ehdotuksiin erityisesti yhteisrakentamisen näkökulmasta.

5G-verkkojen rakentumisen edistämiseen liittyvät taajuuspoliittiset toimenpiteet

-

Verkkojen kustannustehokkaan ja nopean rakentamisen edistäminen

3.2.1 Kehitetään lupamenettelyä yhden luukun periaatteen mukaisesti

Elenia Oy pitää yhden luukun periaatetta kannatettavana kehityssuuntana ja toivoo, että johtojen ja rakenteiden sijoituslupien hakemiseen kehitettäisiin pikaisesti sähköiset järjestelmät ja prosessit.

Elenia Oy toivoo, että maantien tiealueelle sijoitettavien johtojen ja rakenteiden säädöksiä tarkistettaisiin ja kevennettäisiin vastaavasti kuin toteutettiin vesilain käyttöoikeussäätelyn uudistamisessa. Väyläanalitusten luvanvaraisuutta koskevaa sääntelyä tarkistettiin luvanvaraisuutta rajaamalla. Työn tuloksena kevennettiin toiminnanharjoittajiin ja lupaviranomaisiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa ja saavuttiin kustannussäästöjä.

Haluamme kiinnittää erityistä huomiota Liikenneviraston määräyksen johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI4978/06.04.01/2016) kohtaan 18§ Sähkökaapeleiden varoitusverkko ("Sähkö- ja telejohtoja koskevat lisämääräykset"), joka osaltaan hankaloittaa yhteisrakentamista kuitutoimijoiden kanssa.

Sähköturvallisuuslain (1135/2016) tarkoituksena on varmistaa sähkölaitteen ja -laitteiston käytön pitäminen turvallisena. Lisäksi Sähköturvallisuuslain 84§ mukaisesti Sähköturvallisuusviranomainen julkaisee luettelon niistä yhdenmukaistetuista eurooppalaisista standardeista, joita noudattaen katsotaan sähkölaitteistojen rakenteellisen turvallisuuden sekä sähkötyöturvallisuuden täyttävän lain olennaiset turvallisuusvaatimukset. Liikenneviraston määräyksestä tulisi poistaa Sähköturvallisuuslain kanssa päällekkäinen sääntely.

Liikenneviraston määräyksen pykälässä 18 säädetään sähkökaapeleiden varoitusverkosta. Haluamme jälleen nostaa esille tämän jo useasti kertomamme ongelmakohdan. Varoitusverkon asentaminen rajaa asennustapoja ja nostaa toiminnanharjoittajien kustannuksia. Laissa verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja -käytöstä (276/2016) veloitetaan toiminnanharjoittajia viestintäverkkojen sekä energia-, liikenne- ja vesihuoltoverkkojen yhteisrakentamiseen. Liikenneviraston määräyksen 18§ vaatimukset vaikeuttavat energia- ja teletoimijoiden hankkeiden yhteensovittamista ja käytännön toteutusta. Elenia Oy katsoo, että Liikenneviraston määräyksen sähkökaapeleiden varoitusverkkoa koskeva pykälä 18 tulisi poistaa.

3.2.2 Helpotetaan passiivisen infrastruktuurin rakentamista sähkön maakaapeloinnin yhteydessä

Elenia Oy:llä on kokemusta sähkönjakelu- ja valokuituverkon menestyksekkästä yhteisrakentamisesta kuitutoimijoiden kanssa. Elenia Oy:n kokemusten mukaan yhteisrakentamiseen ei kuitenkaan kaikkialla löydy valokuituverkon rakentamisesta kiinnostuneita kumppaneita, joten nykyisellä toimintamallilla valokuituverkko jää monilla erityisesti harvaan asutuilla alueilla rakentamatta sähköverkon maakaapeloinnin yhteydessä.

Tätä taustaa vasten Elenia Oy näkee hyvänä esityksen, että sähkö- ja televerkkojen yhteisrakentamisen ohella sähköverkkoyhtiöitä kannustettaisiin rakentamaan sähköverkon maakaapeloinnin yhteydessä myös itse passiivista valokuituverkkoa, johon pääsyä sähköverkkoyhtiöt vuokraisivat avoimin ja syrjimättömin ehdoin palveluntarjoajille.

Valokuituverkon rakentamisen ja omistamisen sisällyttäminen osaksi reguloitua sähköverkkoliiketoimintaa lisäisi varmasti valokuituverkon rakentamista ja laajenemista erityisesti harvemmin asutuilla alueilla, joilla sähkö- ja valokuituverkon yhteisrakentaminen ei nykyisellään muutoin toteudu.

3.2.4 Edistetään verkkojen yhteisrakentamista ja -käyttöä sekä johtotietojen turvallisuutta

Elenia Oy katsoo, että verkkotietopiste.fi-palvelu auttaa merkittävästi yhteisrakentamiskohteiden löytymisessä. Erityisesti pienempien toimijoiden hankkeiden löytyminen helpottuu, joiden kanssa säännöllistä tietojenvaihtoa hankkeista ei muuten ole. Viestintävirasto on tehnyt hyvää työtä järjestelmän kehittämisessä käyttäjien kokemuksia kuunnellen. Panostukset järjestelmän jatkokehitykseen yhteistyössä käyttäjien kanssa edistävät tietoisuutta eri toimijoiden hankkeista ja edesauttavat siten uusien yhteisrakentamishankkeiden käynnistymistä entisestään.

Investointien ja rahoituksen riittävyyden varmistaminen

Elenian yhteisrakentamiskumppanit haja-asutusalueilla ovat toteuttaneet valokuituhankkeitaan pääosin Nopea laajakaista -tukiohjelman puitteissa, joka päättyy vuoden 2020 lopussa. Sähköverkon toimitusvarmuusinvestoinnit siirtyvät lähivuosina yhä suuremmissa määrin haja-asutusalueille, joten yhteisrakentamismahdollisuudet sähköyhtiöiden kanssa lisääntyvät merkittävästi siellä, missä valokuituverkon rakentaminen markkinaehtoisesti ei ole ollut kannattavaa. Toimenpiteet kuitutoimijoiden haja-asutusalueiden investointien tukemiseksi myös tulevilla EU-ohjelmakaudella 2021-2025 auttaisivat kustannustehokkaiden yhteishankkeiden toteutumista ja siten nopeiden laajakaistayhteyksien leviämistä haja-asutusalueille.

Markkinoiden toimivuuden edistäminen

Elenia Oy katsoo, että markkinaehtoinen kuituverkkojen rakentaminen on oltava ensisijainen tavoite. Jos markkinaehtoista valokuituverkkojen rakentamista ei synny, niin yksi ratkaisu haja-asutusalueen avoimien verkkojen rakentumiseen voisi olla sähköverkkoyhtiöiden maakaapeloinnin yhteydessä rakentama valokuituverkko. Näitä investointipäätöksiä sähköverkkoyhtiöissä vauhdittaisi, mikäli valokuituverkon rakentaminen ja omistaminen sisällytettäisiin osaksi reguloitua sähköverkkoliiketoimintaa, kuten aiemmassa kohdassa totesimme. Sähköverkkoyhtiöiden rakentamat avoimet valokuituverkot olisivat kaikkien palveluntuottajien käytettävissä. Näin kilpailua syntyisi ainakin palveluiden tuottamiseen, jos päällekkäisiä verkkoja ei voida kannattavasti toteuttaa.

Avointen verkkojen rakentumista tukisi myös nykyisten ja mahdollisten uusien kuitutoimijoiden investointien tukeminen erityisesti haja-asutusalueilla.

Tutkimuksen ja innovaatioiden tukeminen

-

Muuta huomioitavaa

-

Hilden Markku
Elenia Oy - Elenia - rakennuttaminen